

Latvijas Bankas maksājumu apstrādes funkcionālais apraksts

Publicēšanas datums: 2021. gada 27. aprīlī

Izmaiņu ieviešanas datums: 2021. gada 1. jūnijā

Rīgā

"Latvijas Bankas maksājumu apstrādes funkcionālais apraksts" (tālāk tekstā – apraksts) nosaka saskaņā ar Latvijas Bankas padomes 2013. gada 16. septembra kārtības Nr. 213/9 "Par Latvijas Bankas klientu norēķinu kontu apkalpošanas noteikumiem" 1. pielikumu "Latvijas Bankas klientu norēķinu kontu apkalpošanas noteikumi" (tālāk tekstā – klientu norēķinu kontu apkalpošanas noteikumi):

- 1) Latvijas Bankai iesniedzamo steidzama maksājuma rīkojumu sagatavošanas norādes;
- 2) klienta, kas izmanto netiešās dalības pakalpojumu, Latvijas Bankas elektroniskās klīringa sistēmas (EKS sistēmas; tālāk tekstā – EKS sistēma) klīringa servisā iesniedzamo failu sagatavošanas norādes un ar to apstrādi saistīto ziņojumu struktūru;
- 3) klienta, kas izmanto netiešās dalības pakalpojumu, EKS sistēmas zibmaksājumu servisā iesniedzamo ziņojumu sagatavošanas norādes un ar to apstrādi saistīto ziņojumu struktūru.

Šajā aprakstā lietotie termini atbilst klientu norēķinu kontu apkalpošanas noteikumos lietotajiem terminiem un to skaidrojumam.

I. Darba grafiks

1. Naudas līdzekļu ieskaitīšanu klientu kontos ar kārtējās norēķinu dienas valutēšanas datumu Latvijas Banka veic katru darbadienu no plkst. 8.00 līdz plkst. 19.00.

2. Latvijas Banka no klientiem pieņem un apstrādā steidzama maksājuma rīkojumus TARGET2 sistēmas darbadienās no plkst. 8.00 līdz plkst. 17.45.

3. Netiešā dalībnieka maksājuma ziņojumu un informatīvo ziņojumu failu pieņemšana, netiešajam dalībniekam adresēto maksājuma ziņojumu un informatīvo ziņojumu failu nosūtīšana, kā arī to apstrāde EKS sistēmas klīringa servisā notiek saskaņā ar šādu darba grafiku.

Klīringa cikla Nr.	Ziņojumu pieņemšana sūtīšanai citām SEPA maksājumu sistēmām ¹	Failu pieņemšana no netiešā dalībnieka un failu pārbaudes rezultātu nosūtīšana	Valutēšanas datums (T – kārtējās darbadienas valutēšanas datums)	Netiešajam dalībniekam adresēto maksājuma ziņojumu un informatīvo ziņojumu failu nosūtīšana
1.	Tiek pieņemti	8.00–9.00	T	Līdz plkst. 9.45
2.	Tiek pieņemti	9.15–10.15	T	Līdz plkst. 11.00
3.	Tiek pieņemti	10.30–11.30	T	Līdz plkst. 12.15
4.	Tiek pieņemti	11.45–14.00	T	Līdz plkst. 14.45
5.	Tiek pieņemti	14.15–16.00	T	Līdz plkst. 16.45
6.	Netiek pieņemti	16.15–18.00	T	Līdz plkst. 18.45
7. ²	Tiek pieņemti	18.15–19.30	T + 1 ³	8.00–8.45, T + 1

¹ Ziņojumi nosūtīšanai citu SEPA maksājumu sistēmu dalībniekiem tiek pieņemti tikai TARGET2 darbadienās.

² Tiek veikts tikai TARGET2 darbadienās.

³ Klīringa ciklā tiek pieņemti faili ar nākamās TARGET2 darbadienas valutēšanas datumu.

4. Latvijas Banka no EKS sistēmas zibmaksājumu servisa netiešā dalībnieka pieņem, apstrādā un nosūta attiecīgajam saņēmējam zibmaksājuma rīkojumus un ar tiem saistītos ziņojumus visu diennakti katru gada dienu (tālāk tekstā – 24/7/365) reālā laika režīmā.

Zibmaksājumu servisa darbības laika plāns noteikts Latvijas Bankas noteikumos, kas nosaka dalības kārtību EKS sistēmā.

II. Steidzama maksājuma rīkojuma sagatavošana un iesniegšana

5. Papīra dokumenta veidā vai ar pilnvarotās personas drošu elektronisko parakstu parakstīta elektroniskā dokumenta veidā iesniedzamā steidzama maksājuma rīkojumā, norāda šādus rekvizītus un informāciju:

- 5.1.1. dokumenta nosaukumu un numuru;
- 5.1.2. sagatavošanas datumu;
- 5.1.3. maksātāja iestādes nosaukumu un BIC kodu;
- 5.1.4. informāciju par maksātāju;
- 5.1.5. maksājuma summu cipariem un valūtas kodu;
- 5.1.6. saņēmēja iestādes nosaukumu un BIC kodu;
- 5.1.7. informāciju par saņēmēju;
- 5.1.8. maksājuma mērķi (ne vairāk kā 140 simbolu).

6. Papīra dokumenta veidā iesniedzamu steidzama maksājuma rīkojumu sagatavo divos eksemplāros ar pilnvarotās personas parakstu.

7. Elektroniskā veidā steidzama maksājuma rīkojumu sagatavo teksta ziņojuma veidā. Teksta ziņojumu sagatavo šādā formātā:

```
TRANSACTION.TYPE=<transakcijas_tips>,DEBIT.CURRENCY=<maksājuma_valūta>,DEBIT.AMOUNT=<summa>,DEBIT.VALUE.DATE=<valutēšanas_datums>,BEN.BANK=<saņēmēja_banka>,BEN.CUSTOMER=<saņēmējs>,BEN.ACCT.NO=<saņēmēja_konts>,BENEF.LEGAL.ID=<saņēmēja_reģ_nr>,DEBIT.THEIR.REF=<rīkojuma_nr.>,PAYMENT.DETAILS=<maksājuma_mērķis>,BEN.OUR.CHARGES=<izmaksu_detaļas><CRLF>
```

8. Šā apraksta 7. punktā iekavās norādītos apzīmējumus aizstāj ar atbilstošām vērtībām:

<transakcijas_tips> – IT (steidzama maksājuma rīkojumiem);

<maksājuma_valūta> – maksājuma valūtas kods;

<summa> – maksājuma summa. Veselo skaitļu un decimāldaļu atdalīšanai izmantojams simbols ".";

<valutēšanas_datums> – maksājuma izpildes datums;

<saņēmēja_banka> – saņēmēja iestāde, uz kuru tiek pārskaitīti naudas līdzekļi. "SW-" un saņēmēja iestādes BIC kods;

<saņēmējs> – saņēmēja nosaukums vai vārds un uzvārds. Maksimālais teksta garums šajā laukā ir 140 simbolu, un tas sadalīts četros apakšlaukos ar maksimālo garumu 35 simboli katrā apakšlaukā. Lai norādītu saņēmēja nosaukumu, kura garums nepārsniedz 35 simbolus, lieto šādu sintaksi:

```
BEN.CUSTOMER=<saņēmējs>
```

Lai norādītu saņēmēja nosaukumu, kura garums pārsniedz 35 simbolus, tekstu sadala daļās pa 35 simboliem katrā un lieto šādu sintaksi:

```
BEN.CUSTOMER:-1=<saņēmējs 1. daļa>,BEN.CUSTOMER:-1=<saņēmējs 2. daļa>,...
```

<saņēmēja_konts> – naudas līdzekļu saņēmēja konta numurs;

<saņēmēja_reģ_nr> – saņēmēja reģistrācijas numurs vai personas kods;

<rīkojuma_nr.> – maksājuma rīkojuma numurs. Maksimālais garums ir 16 simbolu;

<maksājuma_mērķis> – informācija maksājuma saņēmējam. Maksimālais teksta garums šajā laukā ir 140 simbolu, un tas sadalīts četros apakšlaukos ar maksimālo garumu 35 simboli katrā apakšlaukā. Lai norādītu maksājuma mērķi, kura garums nepārsniedz 35 simbolus, lieto šādu sintaksi:

```
PAYMENT.DETAILS=<maksājuma_mērķis>
```

Lai norādītu maksājuma mērķi, kura garums pārsniedz 35 simbolus, tekstu sadala daļās pa 35 simboliem katrā un lieto šādu sintaksi:

```
PAYMENT.DETAILS:-1=<maks. mērķis 1. daļa>,PAYMENT.DETAILS:-1=<maks. mērķis 2. daļa>,...
```

<izmaksu_detaļas> – izmaksu detaļas. Lauka iespējamās vērtības "SHA", "OUR" vai "BEN";

<CRLF> – *Carriage Return Line Feed* – ASCII 13 + ASCII 10.

9. Teksta ziņojuma dati nedrīkst saturēt šādus simbolus:

','; ':', '=', '"', '/', '&', '?', '\$', '@', '!', '#', '%', '^', '*', '\', '|', '}', '}', '}', '[', ']', '<', '>', '|', '~' un diakritiskās zīmes.

10. Teksta ziņojuma piemērs.

TRANSACTION.TYPE=IT,DEBIT.CURRENCY=EUR,DEBIT.AMOUNT=100.56,DEBIT.VALUE.DATE=20140101,BEN.BANK=SW-COBADEFF,BEN.CUSTOMER=LOREAL,BEN.ACCT.NO=DEXXCHASXXXX123456789,BENEF.LEGAL.ID=123456789874,DEBIT.THEIR.REF=xxx456789123,PAYMENT.DETAILS=CONTRACTNO.XXX, BEN.OUR.CHARGES=SHA<CRLF>

11. Katru teksta ziņojumu noformē atsevišķā failā, un faila nosaukumu veido <maksātāja konta numura pēdējie pieci cipari>_<MR numurs>_<sūtīšanas datums formā ddmmggg>.txt formātā.

12. Sagatavoto teksta failu pēc tā šifrēšanas un elektroniskas parakstīšanas klients ievieto failu apmaiņas servisa "maksājumi/out" katalogā.

13. SWIFT prasībām atbilstoša ziņojuma (tālāk tekstā – SWIFT ziņojums) veidā steidzama maksājuma rīkojumu sagatavo, izmantojot SWIFT ziņojumu struktūru un ziņojumu lauku specifikācijas, kas noteiktas SWIFT dokumentos.

Ziņojuma veids	Apraksts
Maksājuma ziņojums	
MT 202	Likviditātes pārvedums, naudas līdzekļu pārvedums skaidrās naudas izmaksai vai naudas līdzekļu atmaksas ziņojums
Informatīvais ziņojums	
MT 299	Brīdinājuma ziņojums

III. Maksājumu apstrāde un failu iesniegšana EKS sistēmas klīringa servisā

14. Informācijas apmaiņa starp Latvijas Banku un netiešo dalībnieku notiek failu veidā, izmantojot failu apmaiņas servisu.

15. Ziņojumi tiek iekļauti ziņojumu paketēs, un paketes tiek apvienotas attiecīgā veida failos. Faili tiek sagatavoti un ziņojumi noformēti, ievērojot šajā aprakstā un klīringa servisa funkcionālajā aprakstā ietvertās norādes.

16. Latvijas Banka no netiešā dalībnieka pieņem un netiešajam dalībniekam nosūta šādus ziņojumus:

Ziņojuma nosaukums	Ziņojuma tips	Tā faila tips, kurā iekļauj ziņojumu	Faila sūtītājs
Maksājuma ziņojumi			
Kredīta pārveduma ziņojums	pacs.008.001.02	PE – kredīta pārvedumu un naudas līdzekļu atmaksas fails	Latvijas Banka vai netiešais dalībnieks
Naudas līdzekļu atmaksas ziņojums	pacs.004.001.02	PE	Latvijas Banka vai netiešais dalībnieks
Informatīvie ziņojumi			
Maksājuma atsaukuma ziņojums	camt.056.001.01	PE	Latvijas Banka vai netiešais dalībnieks
Maksājuma atsaukuma atteikuma ziņojums	camt.029.001.03	PE	Latvijas Banka vai netiešais dalībnieks
Statusa pieprasījuma ziņojums	pacs.028.001.01	PE vai IE – Latvijas Bankai sūtāmais pieprasījumu fails	Netiešais dalībnieks
		OE – Latvijas Bankas sagatavotais pieprasījumu fails	Latvijas Banka

Maksājuma meklēšanas pieprasījuma ziņojums	camt.027.001.06	IE	Latvijas Banka
		OE	EKS sistēma
Maksājuma valutēšanas datuma maiņas pieprasījuma ziņojums	camt.087.001.05	IE	Latvijas Banka
		OE	Latvijas Banka
Paziņojuma ziņojums par izmeklēšanas rezultātiem	camt.029.001.08	IE	Netiešais dalībnieks
		OE	Latvijas Banka
Statusa ziņojums	pacs.002.001.03	VE – PE tipa faila pārbaudes rezultātu fails vai QE – IE tipa faila pārbaudes rezultātu fails	Latvijas Banka

17. Adresācijas lauku lietojums

17.1. Maksājuma ziņojumos, paketēs un faila galvenē ir lauki, kas identificē maksājuma izpildē iesaistītās iestādes un infrastruktūras. Lauku apraksts ir noteikts klīringa servisa funkcionālajā aprakstā.

17.2. Lauku lietojums kredīta pārveduma ziņojumā, ja sūtītājs ir netiešais dalībnieks un saņēmējs ir dalībnieks

(KKS_BIC → LACBLV2X → EKS_BIC → Bank_BIC)

FileHeader	SndgInst	KKS BIC
	RcvgInst	LACBLV2X
GrpHdr	InstgAgt	KKS BIC
	InstdAgt	
CdtTrfTxInf	InstgAgt	
	CdtrAgt	Bank BIC

17.3. Lauku lietojums kredīta pārveduma ziņojumā, ja sūtītājs ir netiešais dalībnieks un saņēmējs ir citas SEPA maksājumu sistēmas dalībnieks, ir tāds pats, kā sūtot ziņojumu dalībniekiem. Latvijas Banka pārbauda, vai saskaņā ar sarakstu, kurā ietverta informācija par iestādēm, kas sasniedzamas, izmantojot EKS sistēmu, <CdtrAgt> norādītais BIC kods atbilst iestādei, kas ir citas SEPA maksājumu sistēmas dalībniece. Ja <CdtrAgt> norādītais BIC kods atbilst iestādei, kas ir citas SEPA maksājumu sistēmas dalībniece, Latvijas Banka to iesniedz EKS sistēmā, pārsūtot attiecīgajai SEPA maksājumu sistēmai saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kas nosaka dalības kārtību EKS sistēmā, noteikto klīringa ciklu laika plānu.

17.4. Lauku lietojums kredīta pārveduma ziņojumā, ja sūtītājs ir dalībnieks un saņēmējs ir netiešais dalībnieks

(Bank_BIC → EKS_BIC → LACBLV2X → KKS_BIC)

FileHeader	SndgInst	LACBLV2X
	RcvgInst	KKS BIC
GrpHdr	InstgAgt	
	InstdAgt	KKS BIC
CdtTrfTxInf	InstgAgt	Bank BIC
	CdtrAgt	KKS BIC

17.5. Lauku lietojums naudas līdzekļu atmaksas ziņojumā, ja sūtītājs ir netiešais dalībnieks un saņēmējs ir dalībnieks

(KKS_BIC → LACBLV2X → EKS_BIC → Bank_BIC)

FileHeader	SndgInst	KKS BIC
	RcvgInst	LACBLV2X
GrpHdr	InstgAgt	KKS BIC
	InstdAgt	
CdtTrfTxInf	InstgAgt	
	CdtrAgt	KKS BIC

17.6. Lauku lietojums naudas līdzekļu atmaksas ziņojumā, ja sūtītājs ir dalībnieks un saņēmējs ir netiešais dalībnieks

(Bank_BIC → EKS_BIC → LACBLV2X → KKS_BIC)

FileHeader	SndgInst	LACBLV2X
	RcvgInst	KKS BIC
GrpHdr	InstgAgt	
	InstdAgt	KKS BIC
CdtTrfTxInf	InstgAgt	
	CdtrAgt	Bank BIC

18. Faila nosaukums un galvene

18.1. Katram failam piešķir unikālu nosaukumu formātā cddddnnnn.ext, kur:

cc – faila tips (pieļaujamās vērtības: PE, IE, OE, VE, QE);

ddd – datums, kas izteikts kā dienu skaits no kārtējā gada sākuma (piemēram, 1. janvāris – "001", 25. februāris – "056"), ir vienāds ar kārtējās norēķinu dienas datumu;

nnnn – faila kārtas numurs kārtējā norēķinu dienā;

ext – šifrēta un elektroniski parakstīta faila paplašinājums ("ent" vai "p7m").

18.2. Failu galveni iekļauj failos ar tādu faila tipu, kas paredzēts vairāku ziņojumu nosūtīšanai, t.i. PE tipa failos, VE tipa failos, IE tipa failos, OE tipa failos un QE tipa failos.

19. Saņemtā faila pārbaude

19.1. Latvijas Banka, saņemot netiešā dalībnieka iesniegtos maksājuma ziņojumu un informatīvo ziņojumu failus, pārbauda:

19.1.1. faila nosaukumu un tā kārtas numuru attiecīgajā norēķinu dienā;

19.1.2. faila autentiskumu, pamatojoties uz izvēlēto kriptogrāfijas paketi;

19.1.3. failā iekļautā kontrolziņojuma esamību. Kontrolziņojuma dati iekļauti faila un paketes galvenē;

19.1.4. iekļauto maksājuma ziņojumu skaita un summu atbilstību kontrolziņojumā norādītajai informācijai.

20. Saņemto failu iesniegšana EKS sistēmas klīringa servisā

20.1. Pēc maksājuma ziņojumu pārbaudes un naudas līdzekļu norakstīšanas ar iesniegtajam failam atbilstošo valūtēšanas datumu Latvijas Banka nosūta failus EKS sistēmai uz attiecīgo klīringa ciklu saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumos, kas nosaka dalības kārtību EKS sistēmā noteikto klīringa ciklu laika plānu.

20.2. Ja EKS sistēma noraida Latvijas Bankas iesniegto netiešā dalībnieka maksājuma ziņojumu failu vai atsevišķu kredīta pārveduma ziņojumu vai naudas līdzekļu atmaksas ziņojumu, Latvijas Banka veic naudas līdzekļu atmaksu netiešā dalībnieka norēķinu kontā un nosūta attiecīgo naudas līdzekļu atmaksas ziņojumu.

21. Klīringa rezultātu nosūtīšana

21.1. Pēc katra 1., 2., 3., 4., 5. un 6. klīringa cikla norēķina veikšanas Latvijas Banka, saņemot klīringa rezultātu failu un faila kopsummai atbilstošus naudas līdzekļus, ieskaita tos netiešā dalībnieka norēķinu kontā un nosūta netiešajam dalībniekam adresēto maksājuma ziņojumu un informatīvo ziņojumu failu.

21.2. Pēc 7. klīringa cikla norēķina veikšanas Latvijas Banka, nākamajā TARGET2 darbadienā saņemot klīringa rezultātu failu un faila kopsummai atbilstošus naudas līdzekļus, ieskaita tos netiešā dalībnieka norēķinu kontā un nosūta netiešajam dalībniekam adresēto maksājuma ziņojumu un informatīvo ziņojumu failu.

IV. Maksājumu apstrāde un iesniegšana EKS sistēmas zibmaksājumu servisā

22. Latvijas Banka netiešajam dalībniekam nodrošina zibmaksājumu apstrādi 24/7/365.

23. Latvijas Banka apstrādā un pārsūta izpildei zibmaksājumu servisā šādus netiešā dalībnieka ziņojumus, kā arī pieņem no zibmaksājumu servisa un pārsūta netiešam dalībniekam šādus tam adresētos ziņojumus:

Ziņojuma nosaukums	Ziņojuma tips	Ziņojuma sūtītājs
Maksājuma ziņojumi		
Zibmaksājuma ziņojums	pacs.008	EKS sistēma vai netiešais dalībnieks
Zibmaksājuma atmaksas ziņojums	pacs.004	EKS sistēma vai netiešais dalībnieks
Informatīvie ziņojumi		
Zibmaksājuma atsaukuma ziņojums	camt.056	EKS sistēma vai netiešais dalībnieks
Zibmaksājuma atsaukuma atteikuma ziņojums	camt.029	EKS sistēma vai netiešais dalībnieks
Zibmaksājuma statusa pieprasījuma ziņojums	pacs.028	EKS sistēma vai netiešais dalībnieks
Zibmaksājuma statusa ziņojums	pacs.002	EKS sistēma vai netiešais dalībnieks
Aktuālā zibmaksājumu seguma apjoma pieprasījuma ziņojums	camt.060	Netiešais dalībnieks
Aktuālā zibmaksājumu seguma apjoma pieprasījuma atbildes ziņojums	camt.052	EKS sistēma
Tehniskā pārtraukuma ziņojums	admi.004	EKS sistēma
Paziņojuma ziņojums par zibmaksājumu seguma pārmaiņām	camt.054	EKS sistēma

24. Zibmaksājuma ziņojumu (pacs.008), zibmaksājuma atmaksas ziņojumu (pacs.004), zibmaksājuma atsaukuma ziņojumu (camt.056), zibmaksājuma atsaukuma atteikuma ziņojumu (camt.029) un zibmaksājuma statusa pieprasījuma ziņojumu (pacs.028) pieņemšanas un apstrādes procedūras netiešajiem dalībniekiem ietver secīgi izpildītas zibmaksājumu servisa procedūras saskaņā ar zibmaksājumu servisa funkcionālajā aprakstā noteikto.

25. Ziņojumu apmaiņa starp netiešo dalībnieku un Latvijas Banku notiek, izmantojot tīmekļa pakalpi, kurā realizēts *Advanced Message Queuing Protocol* (AMQP). AMQP ir

ziņojumu apmaiņas protokols, kas nodrošina augstas veiktspējas, drošu un garantētu ziņojumu piegādi saņēmējam. AMQP ir atvērts standarts, kura specifikācija ir publiski pieejama, tādējādi risinājums ir platformneatkarīgs, jo savstarpēji apmainīties ar ziņojumiem var klientu aplikācijas, kas darbojas dažādās operētājsistēmās un ir rakstītas dažādās programmēšanas valodās.

26. Ziņojumi sagatavojami, ievērojot šajā aprakstā un zibmaksājumu servisa funkcionālajā aprakstā ietvertās norādes.

27. Zibmaksājuma statusa ziņojumu (pacs.002) netiešais dalībnieks nosūta, lai informētu zibmaksājumu servisu par to, ka saņemtais zibmaksājuma ziņojums vai zibmaksājuma atmaksas ziņojums akceptēts un naudas līdzekļi ieskaitīti saņēmēja kontā vai ziņojums noraidīts.

28. Zibmaksājuma atsaukuma ziņojumu (camt.056) netiešais dalībnieks nosūta, lai informētu zibmaksājumu servisa dalībnieku par pieprasījumu veikt naudas līdzekļu atmaksu par iepriekš veiktu zibmaksājumu, kura detaļas norādītas ziņojumā.

29. Zibmaksājuma atsaukuma atteikuma ziņojumu (camt.029) netiešais dalībnieks nosūta, lai informētu zibmaksājumu servisa dalībnieku par to, ka nav iespējams veikt naudas līdzekļu atmaksu par iepriekš veikto zibmaksājumu.

30. Zibmaksājuma statusa pieprasījuma ziņojumu (pacs.028) nosūta netiešais dalībnieks, kurš noteiktajā laikā nav saņēmis zibmaksājuma statusa ziņojumu par EKS sistēmas zibmaksājumu servisam nosūtītu zibmaksājuma ziņojumu, vai netiešais dalībnieks, kurš saņēmis zibmaksājumu un nosūtījis EKS sistēmas zibmaksājumu servisam zibmaksājuma statusa ziņojuma apstiprinājumu par līdzekļu ieskaitīšanu saņēmēja kontā, bet nav saņēmis zibmaksājuma statusa ziņojumu par seguma kreditēšanu. Elementā "Meklējamā ziņojuma tips" <Tp> maksājuma statusa izmeklēšanas ziņojuma sūtītājs ievada vērtību "pacs.008" vai vērtību "pacs.004", ja šis netiešais dalībnieks ir sūtījis EKS sistēmas zibmaksājumu servisam zibmaksājuma ziņojumu vai zibmaksājuma atmaksas ziņojumu, savukārt, ja attiecīgais netiešais dalībnieks ir saņēmis un nosūtījis zibmaksājuma statusa ziņojuma apstiprinājumu par līdzekļu ieskaitīšanu saņēmēja kontā, minētajā elementā jānorāda vērtība "pacs.002". Zibmaksājuma statusa pieprasījuma ziņojumu sūta arī, lai noskaidrotu iepriekš nosūtīta zibmaksājuma atsaukuma ziņojuma statusu, ja nav laikus saņemta atbilde.

31. Ja no netiešā dalībnieka saņemts ziņojums, kurš neatbilst ziņojuma shēmai, kā atbilde uz šo kļūdaino ziņojumu tiek nosūtīts noraidījuma ziņojums

32. Latvijas Banka netiešā dalībnieka iesniegto ziņojumu pārbaudi veic saskaņā ar zibmaksājumu servisa funkcionālajā aprakstā ietvertām norādēm.

V. EKS sistēmas zibmaksājumu servisā iesniedzamo ziņojumu elektroniskā parakstīšana

33. EKS sistēmas zibmaksājumu servisā netiešajam dalībniekam elektroniski jāparaksta šādi ziņojumi:

33.1. zibmaksājuma ziņojumi (pacs.008);

33.2. zibmaksājuma atsaukuma ziņojumi (camt.056);

33.3. zibmaksājuma atmaksas ziņojumi (pacs.004);

33.4. zibmaksājuma atsaukuma atteikuma ziņojumi (camt.029).

34. Ziņojumu parakstīšanai netiešajam dalībniekam jāizmanto Latvijas Bankas izsniegtās paaugstinātās drošības sistēmas atslēgas. Lai nodrošinātu paraksta pārbaudi, sertifikāta publiskā daļa jāiekļauj paraksta atribūtos. Parakstīšanai tiek izmantota W3C rekomendēta XML dokumentu parakstīšanas shēma. Parakstīts tiek viss ziņojums, un paraksts jāiekļauj ziņojuma saturā. Ziņojuma paraksta pārbaudē paraksta sadaļa nav jāiekļauj ziņojuma kontrolsummas aprēķinā.

Ziņojuma paraksta saturs:

```
<Signature xmlns="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#">
<SignedInfo>
  <CanonicalizationMethod
    Algorithm="http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315"/>
  <SignatureMethod
    Algorithm=" http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#ecdsa-
sha256"/>
  <Reference URI="">
    <Transforms>
      <Transform
        Algorithm=" http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#enveloped-
signature "/>
      </Transforms>
      <DigestMethod Algorithm="
http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#sha256"/>
      <DigestValue></DigestValue>
    </Reference>
  </SignedInfo>
<SignatureValue></SignatureValue>
<KeyInfo>
<X509Data>
  <X509Certificate></X509Certificate>
</X509Data>
</KeyInfo>
</Signature>
```

35. Obligāti norādāmo paraksta elementu apraksts

Elements	Atribūti	Apraksts
CanonicalizationMethod	Algorithm="http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315"	Jānorāda: <i>http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315.</i>
SignatureMethod	Algorithm="http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#ecdsa-sha256"	Norāda parakstīšanas algoritmu. Jānorāda: <i>http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#ecdsa-sha256.</i>
Reference	URI=""	Definē atsauci uz parakstāmo ziņojuma sekciju. Tā kā tiks parakstīts viss ziņojums un paraksts pievienots pēc parakstīšanas, jānorāda URI="".
Transform	Algorithm="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#enveloped-signature "	Jānorāda paraksta pievienošanas metode: <i>http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#enveloped-signature.</i>
DigestMethod	Algorithm="http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#sha256"	Norāda kontrolsummas aprēķina algoritmu. Jānorāda: <i>http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#sha256.</i>
DigestValue		Norāda ziņojuma kontrolsummu. Vērtība jānorāda <i>base64</i> kodējumā.

SignatureValue		Norāda ziņojuma elektronisko parakstu. Vērtība jānorāda <i>base64</i> kodējumā.
X509Certificate		Norāda sertifikātu, ar kuru parakstīts ziņojums. Vērtība jānorāda <i>base64</i> kodējumā.

36. Maksājuma ziņojuma parakstīšanas un paraksta pārbaudes kārtība ir šāda:
- 36.1. netiešais dalībnieks sagatavo, paraksta un nosūta ziņojumu Latvijas Bankai;
 - 36.2. Latvijas Banka pārbauda ziņojuma parakstu un parakstīšanas sertifikāta derīgumu;
 - 36.3. Latvijas Banka paraksta ziņojumu ar Latvijas Bankas sertifikātu un nosūta ziņojumu saņēmēja iestādei, izmantojot EKS sistēmas zibmaksājumu servisu;
 - 36.4. saņēmēja iestāde pārbauda ziņojuma parakstu un parakstīšanas sertifikāta atbilstību Latvijas Bankas publicētajam derīgo parakstīšanas sertifikātu sarakstam.

VI. Aktuālā zibmaksājumu seguma pārvaldīšana un norēķins EKS sistēmas zibmaksājumu servisā

37. Aktuālā zibmaksājumu seguma palielināšanas rīkojuma sagatavošana

37.1. Lai papildinātu aktuālo zibmaksājumu segumu, netiešais dalībnieks sagatavo un nosūta Latvijas Bankai aktuālā zibmaksājumu seguma papildināšanas rīkojumu.

37.2. Rīkojumu sagatavo SWIFT MT298 ziņojuma formātā, laukā :12: norāda ziņojuma apakštipu "702" un laukā :77E: norāda pazīmi "/FASTEKS/INCCOV/", kam seko summa formātā 15d, par kuru nepieciešams papildināt segumu
:12:702
:77E:/FASTEKS/INCCOV/50000

38. Aktuālā zibmaksājumu seguma samazināšanas rīkojuma sagatavošana

38.1. Lai samazinātu aktuālo zibmaksājumu segumu, netiešais dalībnieks sagatavo un nosūta Latvijas Bankai aktuālā zibmaksājumu seguma samazināšanas rīkojumu.

38.2. Rīkojumu sagatavo SWIFT ziņojuma MT298 formātā, laukā :12: norāda ziņojuma apakštipu "703" un laukā :77E: norāda pazīmi "/FASTEKS/DECCOV/", kam seko summa formātā 15d, par kuru nepieciešams samazināt aktuālo zibmaksājumu segumu.
:12:703
:77E:/FASTEKS/DECCOV/50000

39. Sagatavoto zibmaksājumu seguma palielināšanas rīkojumu vai zibmaksājumu seguma samazināšanas rīkojumu rīkojumu (SWIFT MT298) pēc tā šifrēšanas un elektroniskas parakstīšanas klients ievieto failu apmaiņas servisa "FEKS/out" katalogā.

40. Ja Latvijas Banka saņem aktuālā zibmaksājumu seguma palielināšanas rīkojumu, bet netiešā dalībnieka norēķinu kontā nav nepieciešamo naudas līdzekļu, Latvijas Banka noraida iesniegto rīkojumu un nosūta MT298 ziņojumu, laukā :77E: norādot pazīmi /FASTEKS/, kam seko iesūtītā ziņojuma reference, un laukā :12: norādot ziņojuma apakštipu "712".

41. Ja Latvijas Banka saņem aktuālā zibmaksājumu seguma samazināšanas rīkojumu, bet netiešā dalībnieka seguma kontā nav nepieciešamo naudas līdzekļu, Latvijas Banka nekavējoties noraida iesniegto rīkojumu un nosūta MT298 ziņojumu, laukā :77E: norādot

pazīmi /FASTEKS/, kam seko iesūtītā ziņojuma reference, un laukā :12: norādot ziņojuma apakštipu "712".

42. Ja Latvijas Banka saņem aktuālā zibmaksājumu seguma samazināšanas rīkojumu un netiešā dalībnieka seguma kontā ir nepieciešamie naudas līdzekļi, Latvijas Banka nekavējoties noraksta rīkojumā norādītos naudas līdzekļus no attiecīgā netiešā dalībnieka seguma konta un ieskaita attiecīgā netiešā dalībnieka norēķinu kontā.

43. Ja Latvijas Banka saņem aktuālā zibmaksājumu seguma palielināšanas rīkojumu un netiešā dalībnieka norēķinu kontā ir nepieciešamie naudas līdzekļi, Latvijas Banka nekavējoties noraksta rīkojumā norādītos naudas līdzekļus no attiecīgā netiešā dalībnieka norēķinu konta un ieskaita attiecīgā netiešā dalībnieka zibmaksājumu seguma kontā.

44. Ja saņemts kļūdainis aktuālā zibmaksājumu seguma samazināšanas rīkojums vai aktuālā zibmaksājumu seguma samazināšanas rīkojums, Latvijas Banka nekavējoties to noraida, sagatavo rīkojuma pieņemšanas noraidījuma paziņojumu MT298 ziņojuma veidā, laukā :77E: norādot pazīmi /FASTEKS/, kam seko iesūtītā ziņojuma reference, un laukā :12: norādot ziņojuma apakštipu "711", un nosūta to netiešajam dalībniekam.

45. Netiešais dalībnieks var pieteikties automātiskai zibmaksājumu seguma papildināšanas iespējai un mainīt noteiktus parametrus, izmantojot EKS sistēmas zibmaksājumu servisa darbstaciju.

46. Lai sekotu aktuālajam zibmaksājumu seguma apjomam, netiešais dalībnieks var gan izmantot Latvijas Bankas EKS sistēmas zibmaksājumu servisa darbstaciju, gan sūtīt aktuālā zibmaksājumu seguma apjoma pieprasījuma ziņojumus XML formātā.

47. Dienas sākotnējā zibmaksājumu seguma atjaunošana, seguma pārmaiņu pieprasījumu apstrāde un norēķinu dienas aktuālā seguma pārskatu sagatavošana un nosūtīšana notiek saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumos, kas nosaka dalības kārtību EKS sistēmā, noteiktajiem zibmaksājumu servisa darbības laikiem.

48. Lai pieprasītu aktuālā zibmaksājumu seguma apjomu, netiešais dalībnieks nosūta zibmaksājumu servisam ISO 20022 camt.060 XML ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar zibmaksājumu servisa funkcionālajā aprakstā ietvertajām norādēm.

49. Ja saņemts aktuālā zibmaksājumu seguma apjoma pieprasījums, Latvijas Banka nosūta netiešajam dalībniekam zibmaksājumu servisa atbildi camt.052 XML ziņojuma veidā, kas sagatavots saskaņā ar zibmaksājumu servisa funkcionālajā aprakstā ietvertajām norādēm.

50. Zibmaksājumu seguma konta izraksts, zibmaksājumu seguma konta pārskats, maršrutēšanas tabula un citi netiešajam dalībniekam saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kas nosaka klientu norēķinu kontu apkalpošanas kārtību, nosūtāmie faili tiek sagatavoti un nosūtīti netiešajam dalībniekam, ievērojot zibmaksājumu servisa funkcionālajā aprakstā ietvertās norādes.

VII. Zibsaīšu reģistra izmantošana

51. Zibsaīšu reģistra funkcionālajā aprakstā minētajos gadījumos, kad ziņojumu apmaiņa notiek failu veidā, netiešais dalībnieks pieteikumu ievieto failu apmaiņas servisa "IBAN/out" katalogā. Failu veidā sagatavotos ziņojumus Latvijas Banka ievieto failu apmaiņas servisa "IBAN/in" katalogā.